

«Значення рушників в побуті та інтер'єрі села Березове»:

Науково-дослідницька робота

Карповець Марія Кузьмівна

Рокитне – 2010

Зміст

Вступ	3
1.Значення рушника в Україні та його особливості.....	6
1.1.Коротка історико - етнографічна характеристика рушників регіону.....	8
2.Ткатцтво в Україні	9
2.1.Ткатцтво рушників с. Березове	11
2.2.Прийоми і методи оздоблення рушників, гармонія барв і символів місцевого рушника	12
3.Матеріали і методи дослідження рушників та їх призначення	14
3.1.Функціональне значення поліських рушників	14
3.2.Порівняльна характеристика інтер'єрних рушників селянської хати 1942; 2009 років	15
3.3.Рушник – оберіг місцевості	16

3.4.Рушник до і після весілля	17
4.Результати досліджень	18
Висновки	20
Список використаних джерел	21
Додатки	22

Вступ

Із плином часу світ перемінився,
Та з символів народу дорогих,
Є ті, які донині збереглися,
І вишитий рушник - один із них.

Сучасний стан нашого суспільства характеризується зростанням етнічної свідомості народу, посиленням його інтересу до вітчизняної історії та культури, до усвідомлення необхідності збереження традиційного народного мистецтва, як генофонду його духовності, втрата якого загрожує існуванню самого народу.

Звернення до життєдайних джерел народного мистецтва, до збереження та оновлення всіх його видів - це усвідомлення свого родоводу, духовних традицій, відродження культури свого народу.

Витоки народного мистецтва сягають сивої давнини. Зберігаючи тісний зв'язок з традиціями народної творчості минулого, народне мистецтво набуває нового змісту, нових якостей і рис сьогодення.

У розмаїтті українського декоративного мистецтва художнє вишивання посідає одне із провідних місць, це улюблений, здавна поширений різновид народної творчості. Адже для вишивання не потрібно складних пристосувань. Колись за кількістю й довершеністю вишитих рушників, сорочок, скатертин, які дівчина підготувала до свого весілля, судили про її працелюбність. [Тетяна Кара – Васильєва, 2002, с.32]

Дивовижне багатство художньо-емоційних рішень української народної вишивки зумовлені тим, що вона широко виступає в різноманітних варіантах-як прикраса тканин одягового, побутового, інтер'єрно - обрядового призначення. Вишитий рушник в селі Березове посідає особливе місце. Рушники - це символ місцевості, відбиття культурної пам'яті жителів, дзеркало душі, прагнення до прекрасного, високорозвинене почуття ритму, композицій, міри в побудові орнаменту, гармонії кольорових сполучень - це стародавнє і вічно молоде мистецтво. Секрет його молодості в єдності людини з природою, вмінням протягом століть зберігати й примножувати його красу, дарувати людям радість зустрічі з прекрасним.

Іван Гончар народний художник України пише: «Вишиванні і тканні рушники-це витвір пронизаний чарівною поезією, він милує і чарує всіх, грає барвами колоритом,

формами. Оце і є радість людська! Він супроводжує людину завжди, допомагає їй у житті та боротьбі, дає наснагу і віру в себе та майбутнє. Це і є саме життя народу». [Трудове навчання, газета, 3/2008, с.49]

Перебування людини під впливом матеріальної і духовної культури рідного народу необхідне для найповнішого розкриття і розвитку її природних здібностей, оскільки саме за таких умов етнопсихологічні особливості підростаючого покоління використовуються найдоцільніше. [Трудова підготовка в закладах освіти, 3/2008, с.25]

Вишиті рушники села Березове - це важливі віхи у житті кожного місцевого жителя. Вони мають значне побутове, інтер'єрне, образно - символічне значення.

Щасливі ми, що народилися і живемо на Поліссі. Тут живуть наші батьки, жили діди та прадіди, тут корінь нашого поліського народу.

Предметом нашої наукової роботи є дослідження вишитих рушників в побуті та інтер'єрі.

Об'єктом даної роботи є порівняння вишитих рушників та їхнього значення минулого із сьогоденням.

Метою науково - дослідницької роботи є: дослідження оберегу селянської сім'ї села Березове - рушників, та значення їх в побуті та інтер'єрі.

Перед нашою дослідницькою роботою згідно мети, предмету та об'єкту поставлено такі завдання:

- Значення рушника в побуті села Березова;
- Значення рушника в інтер'єрі села Березова;
- Гармонія барв та символів місцевого рушника;
- Дослідження рушників та їх призначення у 1942; 2009 роках;
- Методи дослідження.

1. ЗНАЧЕННЯ РУШНИКА В УКРАЇНІ ТА ЙОГО ОСОБЛИВОСТІ

Український рушник... Оздоблений квітами, зірками, птахами... Як багато він промовляє серцю кожного з нас. Від сивої давнини й до наших днів, у радості і в горі рушник – невід'ємна частина побуту українців. Його порівнюють з піснею, вишитою нитками на полотні. [трудове навчання в закладах освіти 3 / 2008 с.25]

У давнину рушники виготовляли з простого шматка домотканого полотна. Крім безпосереднього значення як рушник, і він використовувався ще й як скатертину, як вузлик, де зберігали продукти. Такий домотканий рушник тоді називали обрус. І тільки з часом змінили його назву на рушник, через те, що руками він був витканий і в ручну прикрашений.

Матеріалом – основою для вишивання рушників здавна служила домоткана вовняна, лляна. Конопляна тканина. Згодом її змінили фабричного виготовлення лляні, бавовняні та вовняні матеріали.

Простий, скромно оздоблений рушник висів у кожній хаті й був своєрідною візитною карткою, ознакою охайності та працелюбності кожної жінки.

Кожна зручна нагода використовувалася українськими дівчатами та жінками для вишивки. Досвітки та вечорниці, де збиралися вони довгими осінніми та зимовими вечорами, а також години відпочинку від польових робіт – на весні та влітку. [трудова підготовка в закладах освіти 1 / 2007 с. 41]

Коли в сім'ї росла дівчина, то з раннього дитинства вона вмiла вишивати й готувати разом з мамою придане. До заміжжя в її скрині серед інших речей було до сорока різних вишитих рушників на усі випадки життя: від народження до смерті.

Аналізуючи функціональне значення українських рушників, їх можна розділити на чотири групи, кожна з яких містить різні назви в залежності від їх призначення.

Іван Гончар так охарактеризував декоративно-ужиткову та обрядово-ритуальну функцію рушника: «Він (рушник) побутує в кожній родині всюди і скрізь як ужиткова річ. Рушником витирають руки, тіло, з ним ходять до корови, пораються на кухні, тощо, він завжди був при руці. За кількістю рушників деякою мірою визначають рівень побутової культури народу. Як ритуальну річ його використовували в усіх обрядах чи ритуалах від народження людини і до її смерті.

Особливо знамену роль, навіть законодавчу, відіграє рушник на весіллі, бо саме слово заручини пішло від слова рушник...

І третя функція рушника – мистецько-декоративна: ними оздоблювали хати – світлиці. Не було та й зараз нема хат на Україні, особливо в селі, де б не було рушників на стінах, картинах, образах. Рушники надають хаті національного характеру, святковості, поетичності, урочистості»

Сьогодні, як і сотні років тому, не старіє стародавнє мистецтво тканин і вишитих рушників, які є традиційною прикрасою українського народного житла.

Оздоблення рушників – це невичерпна скарбниця народної фантазії, це справжній твір народного мистецтва.

Українські вишиванки завжди милували й будуть милувати та радувати око кожного, сприятимуть пробудженню в усіх людей доброти, милосердя, високої духовності.

Вивчаючи, досліджуючи народну вишивку на рушниках ми відкриваємо для себе таємниці вишивки, щоб у майбутньому вони розкрилися в яскравих виробках. Роблячи своїми руками ці вишивки, ми наближаємось до розуміння їх сутті, духовних коренів, які еднають нас з минулим, із світом наших пращурів, їх духовними ідеалами і поглядами.

1.1. Коротка історико - етнографічна характеристика рушників регіону

Регіон відноситься по етнографічній карті вишивок до Полісся. Віддаленість цього етнографічного регіону від крупних промислових культурних центрів, несприятливих природних і географічних умов життя, спричинили ізолюваність культурно-побутових та економічних процесів його розвитку. Відрізані лісами й болотами поліщуки довше, ніж в інших районах України, зберігали в побуті, народному мистецтві, що несли відгомін не лише давньоруської, а праслов'янської традиції.

Здавна існує на Поліссі Звичай прикрашати рушники візерунковим ткацтвом, під впливом якого відтворилась техніка шитва «занизування». Характерною особливістю цієї техніки є те, що вишивальна нитка протягується через усю довжину орнаменту, аналогічно шву «вперед голку». Вишивається залежно від узору горизонтальними паралельними стібками справа наліво до кінця ряду, а потім у зворотному напрямку.

У місцевих легендах згадується дуже багато про рушники, але головне те, що згадують старожили життя людини –це рушник, початок-народження, кінець-завершення життєвого шляху. Історію знищення рушника в поліській хаті не вдалося навіть під час світових війн, він навіть тоді став оберегом від німець-фашистських загарбників.

З року в рік міняються техніки оздоблення рушника, колірна гама змінюється, забуваються оздоблення рушника символами – знаками, але рушник не змінюється ніколи та не втрачає свою обрядовість, як сьогодні так і в минулому.

2. ТКАЦТВО В УКРАЇНІ

Ткацтво – один з найдавніших і найважливіших елементів національної культури українського народу. Воно належить до найбільш поширених видів господарської діяльності й народного мистецтва, яке має багатовікову історію і глибокі традиції. Практична потреба людини у тканинах для вбрання, оздоблення житла і господарських потреб зумовила масове її виготовлення в домашніх умовах. На всіх етапах розвитку ткацтво віддзеркалювало конкретні історичні, природно-географічні особливості, культурно – історичні запити українського народу.

Основними прадільними волокнами в українців, як і в інших народів з давніх часів були: вовна, конопля, льон.

Прядіння і ткацтво з споконвіку займалися жінки, дівчата і підлітки. Ткацький верстат був у почесній селянській оселі. У продовж століть вважалося, що жінка зобов'язана виконувати ткацькі роботи, інакше вона не вважалася повноцінним членом громади.

Історія свідчить, що покровителькою прядіння і ткацтва була богиня Мокош, але з плином часу ткацтво перейшло і до бідних людей.

Літературні джерела нам підказують що потягом століть до 1980 року ткацькі верстати були головною складовою українського народу, але у 9 – 10 ст. ткацтво перейшло на окремий вид ремесла і співіснує у двох формах до наших днів.

Ткацтво рушників у селі Березове

Наша місцевість маючи не дуже родючі ґрунти, зрощувала великі плантації льону. Саме Полісся славалося лляними якісними тканинами. Льон вирощувала кожна Березівська сім'я і сам процес ткацтва рушників із прямих уст розповідає житель села Березове Кравченя Тетяна Степанівна 1934 року народження:

«Коли льон перецвіте і головки набудуть, то його рвали з кореннями і сушили, потом молотили. После молотення розтілалі на 2-3 тижні, щоб вон отлежав, щоб роса переїла. Потом його збиралі в кучу і терлі вручну. Перед тим, як терті його сушили на печі і терлі на терніці.

Потом льон переминалі і вікідали костріцу, дальше ставілі у гребень, розчесалі і веретяном крутілі з його паряжу. Дальше сновалі і наматвалі на правило. Потом кожду нитку по отдельності засовувалі в бердо і в нить, щоб можна було пересовувати туди сюди ногами.

Часть ниток наматвалі на трубочку і вложвалі в човнік і перекидалоса воно сюди туди прижимаючи його ногою.

На ткацьком станку ткалі ногами пережимаючи то одну то другу нитку. Віткане полотно клалі в кадлуб і запарвалі його там, щоб було м'яке шлі на йому рушники»

2.2. Прийоми та методи оздоблення рушників. Гармонія барв і символів місцевого рушника

Оглянувши багато десятків рушників та розпитавши у старожилів, ми дійшли висновку, що на нашій місцевості рушники оздоблювали по різному: як на ткацькому верстаті так в ручну.

Під час ткання жінка добавляла декілька кольорових ниток у відповідному місті і за допомогою ткацького верстата оздоблювала край рушника. (див. дод. №7)

Згодом у місцевості винайшли нові техніки оздоблення рушників, а саме: «занизування», «косий хрестик», «подвійний хрестик», та «прямий хрестик». Опитуючи односельчан, ми дізналися, що занизування було першою технікою оздоблення селянських рушників, як саме виконувалась ця техніка виконання. Занизування виконували також двобічне (див. дод. № 7). До сьогоднішніх днів місцевість славиться своєю нерозгаданою технікою - фіглювання, яка ніде неописана і має особливу технологію.

Згодом жінки і дівчата почали оздоблювати рушники косим хрестиком, який на даній місцевості був дуже популярний, котрого одночасно поєднували із прямим хрестиком і подвійним.

З часом у місцевості набула популярності художня, проста та двобічна гладь, яку на той період використовували для оздоблення рушників. Кожна область, кожний район, навіть кожне село має свої основні кольори, які домінують у тій місцевості. У селі Березове головними кольорами були червоний і синій, але зустрічалося також поєднання червоного і чорного та ін. Розповіді свідчать, що червоний колір-любов, а синій-життя (жити в любові або любов до життя). На даний час наша місцевість славиться вишивка різних кольорів та оздоблення їх різними техніками.

3. МАТЕРІАЛИ І МЕТОДИ ДОСЛІДЖЕННЯ РУШНИКІВ ТА ЇХ ПРИЗНАЧЕННЯ

3.1. Функціональне значення поліських рушників

Записано із розповіді старожилів - односельчан

Група

Назва

Призначення

Побутові

Стирок

рушник для посуду

Утирач

рушник для рук, обличчя

Наметка

рушник для покривання голови

Кілковий

рушник для прикраси стін

Божник

рушник для обрамлення образів, портретів

Покутник

рушник для оздоблення покуті

Святкові

Весільний

використовується для різноманітних весільних обрядів

Кумачевий

вивішується на державні та релігійні свята

Подарункові

Подарунковий

рушник, що дарували родичам, почесним гостям

Плечовик

рушник, що пов'язували сватам

Ритуальні

Обрус

рушник для ритуальних трапез, обрядів

Рушник для новонароджених

на вишитий рушник повивальна жінка приймала немовлят

3.2. Порівняльна характеристика та інтер'єрних рушників селянської хати 1942-2009 років

Досліджуючи рушники 1942 року та ступені їх вдосконалення до сьогоднішнього дня ми бачимо, що рушником 1982 року був шматок сірого полотна довжиною 6-7.5 метрів. Через декілька років рушники трохи змінилися і мали своє призначення у сільській хаті, вони поділялися на «кілкові», «на жердки», «божники», «завески», «весільні».

Рушники змінилися за довжиною від 7,5 м до 2,5 м, які стали більш зручними і досконалішими, їх почали оздоблювати різними техніками вишивання в залежності від призначення. Але з роками інтер'єрні рушники втратили свою значущість і їх все стає менше і менше. В сучасній оселі села Березове можна не знайти вишитий рушник на стіні як прикраса, на жердці чи на кілках, але вони залишилися на іконах. І ми віримо, що подальше зникнення рушників не буде можливим тому, що віра в Бога не зникає і ікони не втрачають своє значення.

Порівняння рушників, якими оздоблювали оселі дивись додаток №. 4, 5

3.3. Рушник - оберіг місцевості

Глибоко віруюча людина не пройде повз хреста не помітивши та не звернувши уваги на нього. Адже, це є символ нашого віросповідання.

В'їжаючи в село Березове перед забудовами стоїть оберіг всього села-хрест. Люди на честь подяки Богу, що оберігає село вішають на нього рушники. На хрест вішаються не особливі рушники, а ті, які є. (див. дод № 3).

Проходячи лісовою місцевістю ми зустрічаємо хрест на якому висять споконвічні рушники (див. дод № 1), але чому вони там вість розкаже Кравченя Тетяна Степанівна:

«У час війни колі самольот бомбив хутора, то на нашому хуторі жонки за одну ноч напраті, насновалі і вітквалі повтори губиці (7,5м) полотна. Чоловеки (наш батько і дядьки) за ноч пробілі хреста и ми повесілі полотно у формі рушника. З того времені самольот не бомбив наш хутор, і в честь благодарності Богу ми з годами пудстройвайом хреста і вешайом рушнікі».

У селі Березове є хрест, який є запорукою життя. Після весілля батько молодого бере рушника на якому несли до церкви коровай і вішає на цей хрест, щоб діти жили здоровими і благословенними (див. дод № 2).

3.4. Рушники до і після весілля

Особливу роль відігравав рушник у весільній обрядовості. Як один із найважливіших атрибутів.

Кожна березівська дівчина вишивала до весілля багато рушників, а саме:

- Рушника давали старості та перев'язували плече
- Під час сватання в честь родини дівчина перев'язувала сватів
- 2 рушники брали на ікони вінчання в церкві
- 1 рушник брали під хліб в церкву (див. дод. № 8)
- Один рушник брали під ноги молодцям
- Наречена один рушник вішає на ікону перед царськими воротами.

Коли після весілля невістка заходить до свекрухи в хату , вона вперше всього вішала один рушник на кілки –«кілковий» для прикраси хати , другий рушник-для витирання посуду»стирок», та третій рушник –для рук, обличчя «утирач» та четвертий менший за довжиною рушник для накривання хліба «платок».

4. РЕЗУЛЬТАТИ ДОСЛІДЖЕНЬ

Проаналізуємо отримані результати. Дослідження проводилось по етнографічній карті вишивок на Поліссі, а по географічній карті: Рівненська область, Рокитнівський район с. Березове. Для спостереження були використанні рушники від 1942 по 2009 рік, були ознайомлені із ткацьким верстатом с. Березове , також задіяні були старожили нашого села.

Згідно теми, мети, предмету та об'єкту наукової роботи, ми дослідили, що рушники села Березове мають велике значення в житті селян. Вони є запорукою життя та одним із видів, який показує наскільки є працелюбні поліські жінки та дівчата.

Дослідивши побутові рушники місцевості, ми ознайомились та вивчили, що коли невістка заходила в хату до свекрухи вперше, вона приносила «утирача» - рушник для витирання обличчя та рук, «стирок» - рушник для витирання посуду, «платок» - коротенький рушник для накривання хліба.

Також в минулому односельці не обходились без рушників – оберегів, які за їхніми віруваннями не пускали сатани в село та оберігали його від злих сил – рушник на хрестах перед селом. Хрест, який стоїть посеред села є запорукою здоров'я, життя. Благословляючи молодят батько молодого вішає туди рушник, щоб діти жили довго і щасливо. Під час досліджень не пройшли осторонь хреста , який стоїть за селом, дізнавшись про його, що це хрест, який зберіг життя хуторян від німецько-фашистських загарбників, і хуторяни завжди починаючи від сірого полотна і закінчуючи сучасною канвою – дякують Богу за збереження їхнього життя.

Вивчаючи інтер'єрні рушники, ми дійшли до таких результатів, що вони не змінили свого символічного значення, як в минулому так і сьогодні, але одне , що змінилося в них, це їхня довжина і техніка оздоблення. На даний час в селянській хаті місцевості не знайдеш рушники на стінах, кілках, на жердках, але вони залишилися на іконах, і за нашим прогнозуванням, ми з ясували, що вмирання рушника в с. Березове не можливе, тому, що віра в Бога не вмирає та ікони не втрачають свою значущість.

ВИСНОВКИ

Дивовижне багатство поліського рушника зумовило не пройти осторонь багато людей, а саме тих хто цікавиться ними.

Звернення до життєдайних джерел народного мистецтва, збереження та оновлення всіх його видів – це усвідомлення свого родоводу, духовних традицій, відродження культури свого народу.

На території с. Березове рушник – це оберіг місцевості, щаслива доля молодят, прикраса оселі та невід’ємна річ поліської господині.

Рушник Полісся, а саме с. Березове – це цінне історико – художнє джерело, яке дає можливість глибше усвідомити питання специфіки матеріальної і духовної культури селянської сім’ї. Це мистецтво пройшло через віки, пронесено і відображено колективну пам’ять, пронесені естетичні ідеали краси.

У даній роботі було висвітлено гармонію барв та символів місцевого рушника, його практичне значення та порівняльна характеристика рушників сучасності та минулого, їх призначення.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Антонович Є. А. Декоративно-прикладне мистецтво.- Львів, 1992
2. Гавриленко Л. А., Кокарєва І. Г., Жито, Запоріжжя «Просвіта», 2005-235с.
3. Захарчук-Чугай Р. В. Українська народна вишивка
4. Захарчук-Чугай Р. В. Вишивка західних областей України. Київ, 198
5. Павлюк С. П., Горинь Г. Й., Кірчіва Р. Ф. Українське народознавство, Львів «Фенікс» 1994-607с.
6. Репіленко Л. Цепенюк М. Обслуговуюча праця. 10 кл. Тернопіль, 2006. – 255с.
7. Тетяна Кара – Васильєва, Алла Чорноморець: Українська вишивка, Київ, «Либідь», 2002. – 158с.
8. Трудова підготовка в закладах освіти, журнал. №1/2007, ст.39 – 44.
9. Трудова підготовка в закладах освіти, журнал. №3/2008, ст.24 – 32.
10. Трудове навчання, газета. №2/2008, ст.48 – 51
11. Трудове навчання, газета. №3/2008, ст.49 - 51
12. Трудове навчання, газета. №6/2008, ст.48 - 52
13. Черноморець А. Д. Ажурная вишивка в игольное кружево. Киев, 1992

ДОДАТКИ

загальноосвітньої школи І-ІІІ ст. Рокитнівського району представляю вам свою науково-дослідницьку роботу під темою. « Значення рушників в побуті та інтер'єрі села Березове».

Із плином часу світ перемінився,
Та з символів народу дорогих,
Є ті, які донині збереглися,
І вишитий рушник-один із них.

Сучасний стан нашого суспільства характеризується зростанням етнічної свідомості народу, посиленням його інтересу до вітчизняної історії та культури, до усвідомлення необхідності збереження традиційного народного мистецтва, як генофонду його духовності, втрата якого загрожує існуванню самого народу.

Звернення до життєдайних джерел народного мистецтва, до збереження та оновлення всіх його видів - це усвідомлення свого родоводу, духовних традицій, відродження культури свого народу.

Метою науково - дослідницької роботи є: дослідження оберегу селянської сім'ї села Березове - рушників, та значення їх в побуті та інтер'єрі.

Вишитий рушник в селі Березове посідає особливе місце. Рушники - це символ місцевості, відбиття культурної пам'яті жителів, дзеркало душі, прагнення до прекрасного, високорозвинене почуття ритму, композицій, міри в побудові орнаменту, гармонії кольорових сполучень - це стародавнє і вічно молоде мистецтво. Секрет його молодості в єдності людини з природою, вмінням протягом століть зберігати й примножувати його красу, дарувати людям радість зустрічі з прекрасним. Згідно теми, мети, предмету та об'єкту наукової роботи, ми дослідили, що рушники села Березове мають велике значення в житті селян. Вони є запорукою життя та одним із видів, який показує наскільки є працелюбні поліські жінки та дівчата. Дослідивши побутові рушники місцевості, ми ознайомились та вивчили, що коли невістка заходила в хату до свекрухи вперше, вона приносила(показуєш на плакаті) «утирача» - рушник для витирання обличчя та рук, «стирок» - рушник для витирання посуду, «платок» - коротенький рушник для накривання хліба.

Також в минулому односельці не обходились без рушників – оберегів, які за їхніми віруваннями не пускали сатани в село та оберігали його від злих сил – рушник на хрестах перед селом. Хрест, який стоїть посеред села є запорукою здоров'я, життя. Благословляючи молодят батько молодого вішає туди рушник, щоб діти жили довго і щасливо. Під час досліджень не пройшли осторонь хреста , який стоїть за селом, дізнавшись про його, що це хрест, який зберіг життя хуторян від німецько-фашистських загарбників, і хуторяни завжди починаючи від сірого полотна і закінчуючи сучасною канвою – дякують Богу за збереження їхнього життя.

Вивчаючи інтер'єрні рушники, ми дослідили, що вони не змінили свого символічного значення, як в минулому так і сьогодні, але одне , що змінилося в них, це їхня довжина і техніка оздоблення.(демонструєш рушники минулого та сучасності) На даний час в селянській хаті місцевості не знайдеш рушники на стінах, кілках, на жердках, але вони залишилися на іконах, і за нашим прогнозуванням, ми з ясували, що вимирання рушника в с. Березове не можливе, тому, що віра в Бога не вмирає та ікони не втрачають свою значущість.

З року в рік міняються техніки оздоблення рушника, колірна гама змінюється, забуваються оздоблення рушника символами – знаками,(демонструєш техніки), але рушник не змінюється ніколи та не втрачає свою обрядовість, як сьогодні так і в минулому.